

Leden van de raad van Steenwijkerland
Vendelweg 1
8331 XE STEENWIJK

behandeld door Suzanne Rijsman

afdeling MO

telefoon 140521

Ons kenmerk

uw kenmerk

bijlagen 1

Steenwijk
(verzendsdatum)

26 JULI 2017

Onderwerp Integratie van statushouders

Geachte leden van de raad,

Op 16 mei 2017 is het onderwerp 'integratie van statushouders' aan de orde gekomen tijdens de politieke markt. Naar aanleiding van de knelpunten die door u benoemd zijn, en tevens naar aanleiding van de motie 'Steenwijkerland warm welkom gemeente', stellen wij u graag op de hoogte van de ontwikkelingen binnen dit onderwerp, en de plannen voor de korte en lange termijn. In bijlage 1 vindt u daarnaast de beantwoording op de vragen die tijdens de politieke markt door u zijn gesteld en niet tijdens de politieke markt of in deze brief behandeld zijn.

Huidige aanpak

De aanpak van de integratie van statushouders richt zich op diverse domeinen zoals inburgering, participatie, maatschappelijke begeleiding en gezondheid. In bijlage 2 vindt u een overzicht van de diverse leefgebieden waarop ondersteuning wordt geboden aan statushouders ter bevordering van hun integratie, en welke organisaties hieraan verbonden zijn. Momenteel worden er, zoals in bijlage 2 beschreven, op diverse domeinen acties uitgevoerd ter verbetering van de integratie van statushouders. Een voorbeeld hiervan is de pilot opvang voor jonge alleenstaande statushouders die 18 jaar worden.

Omdat de diverse domeinen met elkaar in verband staan, wordt de integratie van statushouders zoveel mogelijk integraal aangepakt om continu de verbinding tussen deze domeinen te leggen. Daarnaast wordt de focus gelegd op individueel maatwerk. De diversiteit tussen en binnen groepen statushouders is erg groot en daarom heeft niet iedere statushouder dezelfde intensiteit aan begeleiding of ondersteuning nodig op verschillende leefgebieden.

Zoals u in bijlage 2 kunt zien, wordt er veel inzet gepleegd door de gemeente en diverse organisaties om de integratie van statushouders in Steenwijkerland te bevorderen. Wel zien wij ruimte voor verbetering. De door u genoemde knelpunten, het tekort aan vrijwilligers bij het Bureau Integratie Nieuwkomers (BIN), het ontbreken van een samenhangend plan van aanpak en de regie vanuit de gemeente die niet voldoende zichtbaar is, werden herkend. Daarom zet de

gemeente Steenwijkerland de volgende acties in gang ter verbetering van ondersteuning bij de integratie van statushouders.

Acties ter verbetering van de maatschappelijke begeleiding

Korte termijn

Zoals tijdens de politieke markt op 16 mei jl. door wethouder Frantzen benoemd is, is het BIN verantwoordelijk voor het werven van vrijwilligers en hebben zij hiervoor middelen gekregen vanuit de gemeente. In tegenstelling tot het beeld dat geschetst is door de media dat er 100 nieuwkomers een vrijwilligers nodig hebben, is het daadwerkelijk tekort aan vrijwilligers op dit moment 5 tot 10.

Het BIN heeft inmiddels een campagneplan opgesteld om vrijwilligers te werven in 2017. Het doel is om 15 vrijwilligers te werven voor het eind van het jaar. De uitvoering van dit campagneplan begint in juli en zal een brede doelgroep hebben, waaronder inwoners, verenigingen en bedrijven. Het BIN gaat de campagne inzetten via diverse mediakanalen. Tussen medewerkers van het BIN en een beleidsambtenaar van de gemeente wordt iedere maand overleg gevoerd over de stand van zaken van onder andere de uitvoering van het campagneplan en de opbrengsten daarvan.

Middellange en lange termijn

Op dit moment onderzoekt de gemeente Steenwijkerland de mogelijkheid om vanaf 2018 de maatschappelijke begeleiding van statushouders uit te laten voeren door een nieuwe organisatie. Er worden hierover momenteel gesprekken gevoerd met Vluchtelingenwerk Oost Nederland (VWON). Deze partij heeft de voorkeur vanwege haar uitgebreide kennisbank, sterke achterban en naamsbekendheid. Het uitvoeren van de maatschappelijke begeleiding van statushouders vergt specifieke kennis en kunde en daarom gaat de voorkeur uit naar een specialistische organisatie die de maatschappelijke begeleiding van statushouders uitvoert.

Van een nieuwe organisatie wordt het volgende verwacht:

- Het behouden van vrijwilligers van het BIN. De nieuwe organisatie zal zich moeten inspannen om de huidige vrijwilligers te behouden en op te leiden om volgens hun methode te kunnen werken.
- Van de nieuwe organisatie wordt partnerschap verwacht. Dit betekent dat zij mee kan en wil denken bij het ontwikkelen van nieuwe, integrale, aanpak en plannen en ook de verbinding weet te leggen met andere organisaties in de regio. De afstemming met, en aansluiting bij het sociaal werk zal vanaf 2018 sterk de aandacht krijgen.

Vanaf de tweede helft van 2017 zal de overgang naar de nieuwe organisatie in gang worden gezet. Dit betekent dat vanaf dan tevens ondersteuning geboden kan worden aan het BIN in de vorm van het trainen van vrijwilligers en extra inzet van professionals van de nieuwe partij.

Acties ter verbetering van integraliteit en zichtbare regie

Korte termijn

Inmiddels wordt de samenwerking tussen diverse organisaties versterkt. Er worden momenteel diverse overleggen gevoerd met betrokken organisaties en afspraken gemaakt over samenwerking, gezamenlijke acties voor het komende jaar, het gezamenlijk opstellen van protocollen, bijvoorbeeld voor jonge alleenstaande statushouders die 18 worden, en een plan van aanpak. De gemeente neemt hierin de regie.

Middellange termijn

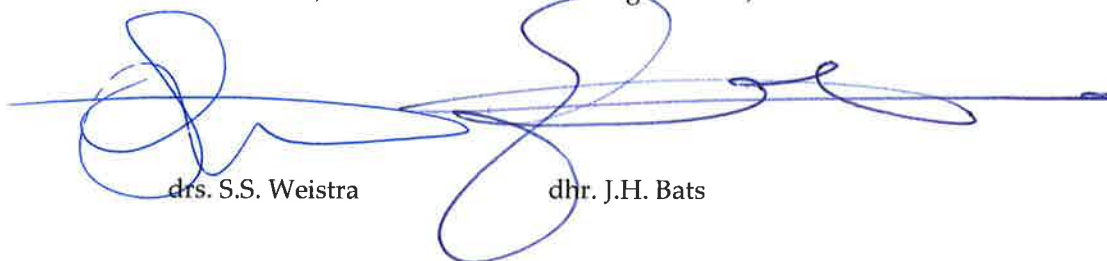
Om de integratie van statushouders te verbeteren en te versnellen gaat de gemeente een integraal plan opstellen samen met betrokken partijen waaronder de nieuwe partij voor maatschappelijke begeleiding en de nieuwe partij voor sociaal werk. De gemeente neemt hierin de regie en zal een werkgroep samenstellen met diverse partijen om tot dit plan te komen. De eerste bijeenkomst van de werkgroep zal in oktober 2017 gepland worden omdat dan de organisaties die de maatschappelijke begeleiding en het sociaal werk vanaf 2018 uitvoeren, bekend zijn.

Het doel is om de ondersteuning op de diverse leefgebieden niet los van elkaar of na elkaar in te zetten, maar integraal en parallel. Dit versnelt de inburgering en zelfredzaamheid alsmede de uitstroom naar betaald werk. De mogelijkheden voor integraal uitvoeringsteam voor statushouders, zoals door u en de vrijwilligers van het BIN benoemd is tijdens de politieke markt op 16 mei jl., zullen tevens verkend worden in de werkgroep. Het is daarnaast een doel om alle betrokken organisaties sterker met elkaar te verbinden en in beweging te zetten zodat men elkaar gemakkelijk weet te benaderen en de integraliteit geborgd is. Tevens gaat de gemeente in gesprek met statushouders zelf en/of sleutelpersonen zodat zij kunnen meedenken over het plan van aanpak en de diverse aspecten die daarin aan bod komen.

Wij hopen u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over de huidige gang van zaken en de plannen voor de korte en lange termijn voor de integratie van statushouders in de gemeente Steenwijkerland.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenwijkerland,
de secretaris, de burgemeester,

Two handwritten signatures in blue ink. The first signature on the left is for drs. S.S. Weistra, and the second signature on the right is for dhr. J.H. Bats. Both signatures are fluid and stylized.

drs. S.S. Weistra

dhr. J.H. Bats

Bijlage 1:

Beantwoording van vragen gesteld tijdens politieke markt.

Hieronder vindt u een beantwoording van de vragen die door diverse raadsleden tijdens de politieke markt van 16 mei jl. gesteld zijn. De vragen die behandeld zijn tijdens de politieke markt of in de raadsbrief 'Integratie statushouders', zullen hier niet nogmaals behandeld worden.

Vraag BGL:

GKB biedt service om vaste lasten te regelen, maar dit kost 16 euro per maand. Met een laag inkomen is 16 euro een groot bedrag. Kan de gemeente het bedrag van 16 euro per maand betalen middels een subsidieregeling en iedereen verplichten zich te laten ondersteunen door het GKB?

Antwoord:

Eigen regie en zelfredzaamheid is een van de uitgangspunten van het Beleidsplan Sociaal Domein 2017-2020. Het betalen van de 16 euro middels een subsidieregeling en statushouders verplichten hieraan deel te nemen bevordert niet de eigen regie en zelfredzaamheid van statushouders. Daarnaast is het ontwikkelen van schulden bij sommige statushouders een risico en bij andere statushouders niet. Dit is erg afhankelijk van verschillende factoren en deze kunnen per persoon verschillen. Het college ziet momenteel geen aanleiding om het bedrag te subsidiëren en statushouders verplichten deel te nemen aan de regeling.

Vraag BGL:

Hoe staat het met alle inburgering van statushouders. Is dit verplicht of gaat dit op vrijwillige basis?

Antwoord:

De inburgering van statushouders, daarmee wordt bedoeld het behalen van een inburgeringsexamen, is verplicht voor alle statushouders tussen 18 jaar en de pensioengerechtigde leeftijd. Men is niet verplicht hiervoor inburgeringslessen te volgen of aan maatschappelijke begeleiding deel te nemen, maar dit wordt wel sterk aangeraden. In sommige situaties is de inburgering niet verplicht, bijvoorbeeld wanneer men dit niet kan door lichamelijke en/of psychische klachten. Vanaf 1 oktober 2017 wordt het ondertekenen van de participatieverklaring ook een verplicht onderdeel van de inburgering.

Vraag PvdA:

Waarom hebben wij geen betere afspraken met de GKB om die 13% (rente) naar beneden te halen, want daarmee hebben we weer een financieel risico voor de nieuwkomers?

Antwoord:

Statushouders lenen een deel van het geld voor hun inrichting bij de GKB, dit is afhankelijk van hun financiële situatie. De GKB gaat uit van de totale aflossing die statushouders kunnen betalen binnen 36 maanden. Hierin is het rentepercentage verwerkt. Het overige deel, wat men dus niet bij de GKB kan lenen, wordt door de gemeente aan statushouders verstrekt. Dit gaat om het grootste deel van het bedrag. Wanneer men de lening bij de GKB volledig heeft afbetaald, wordt de lening bij de gemeente omgezet in een gift. Tevens ontvangen statushouders een overbruggingsuitkering om de huur van de eerste (en soms ook tweede) maand te betalen, deze wordt rechtstreeks aan de

woningbouwcoöperatie betaalt. Daarnaast ontvangen statushouders in de eerste maand een woonkostentoeslag om de periode te overbruggen tot men huurtoeslag ontvangt.

De GKB kan op dit moment de rentepercentages niet verlagen omdat het verstrekken van een lening evenveel kost als het opbrengt. De GKB maakt dus geen winst of verlies. De rentepercentages liggen hoger dan bij een particuliere bank, omdat de GKB door het verantwoord-lenen principe te maken heeft met hoge kosten bij het beoordelen van kredietaanvragen. Daarnaast is er bij sociale leningen sprake van een ander risicoprofiel. Bij de GKB komt het vaker voor dat een lening laat of niet wordt terugbetaald wat veel kosten met zich meebrengt. Verder verstrekken zij ook kleine leenbedragen, welke vaak niet kostendekkend zijn.

Bijlage 2

Ondersteuning op diverse domeinen

In dit overzicht vindt u welke organisaties betrokken zijn bij de verschillende domeinen die een rol spelen bij de integratie van statushouders. Op een aantal domeinen worden op dit moment interventies gepleegd.

Domeinen	Verbonden en/of uitvoerende Organisaties	Bijzonderheden
Inburgering	Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) Onderwijsinstellingen Drenthecollege, Friese Poort en Deltion	Momenteel is gemeente Steenwijkerland aangesloten bij een landelijke lobby van gemeenten richting het ministerie van SZW om de regie op inburgering te regionaliseren.
Huisvesting	Gemeente Steenwijkerland IGSD Woningbouwcorporaties Wetland wonen, Woonconcept en Omniawonen	De huisvesting loopt voorspoedig. Van de 75 statushouders die de gemeente in 2017 moet huisvesten, zijn er inmiddels 62 gehuisvest.
Participatie en werk	IGSD Noordwestgroep Participatiebedrijven zoals Kringloopwinkel Steenwijk	Bij de IGSD zijn twee consultants aangesteld die zich uitsluitend richten op participatie/werk van statushouders. Daarnaast zijn er participatieplaatsen ingericht voor statushouders waarbij zij gebruik kunnen maken van een tolk en een jobcoach
Taalverwerving	Bibliotheek Timpaan Welzijn Gemeente Steenwijkerland Onderwijsinstellingen	De gemeente heeft de regie in de werkgroep laaggeletterdheid waaraan diverse partijen deelnemen zoals de bibliotheek, de taalcoördinator van Timpaan, Noordwestgroep en onderwijsinstellingen.
Maatschappelijke begeleiding	BIN VWON Gemeente Steenwijkerland IGSD Jongerenwerk	Naast de maatschappelijke begeleiding door het BIN, begeleidt VWON huishoudens met gezinshereniging en de juridische processen.
Gezondheid	GGD BIN Gemeente Steenwijkerland Onderwijsinstellingen Drenthecollege en Friese Poort	Op het gebied van gezondheid van statushouders is voornamelijk de GGD actief. Zij houden zich onder andere bezig met het screenen en vaccineren van statushouders en het bestrijden van infectieziekten. Daarnaast is de gemeente samen met de verbonden

		organisaties aan het onderzoeken hoe invulling gegeven kan worden aan voorlichting over gezondheidsbevordering.
Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV'ers) 18-/18+	Gemeente Steenwijkerland IGSD Nidos (opvang en voogdij 18-) Vitree (Begeleiding 18-) Stichting Liberta Care (begeleiding 18+) Woningbouwcorporaties Wetland wonen en Woonconcept	Voor AMV'ers die 18 jaar worden en in een wooneenheid wonen in de gemeente Steenwijkerland, is de gemeente verantwoordelijk. De gemeente is verplicht huisvesting en begeleiding te regelen voor deze jongeren. Op dit moment wordt door de gemeente Steenwijkerland in samenwerking met de woningbouwcorporaties en stichting Liberta Care een pilot opgezet om de opvang en begeleiding goed in te richten voor deze jongeren.